

Zmiany w podatku dochodowym od osób fizycznych w 2009 r.

1 stycznia 2009 r. weszły w życie przepisy znówelizowanej ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Stawki oraz progi podatkowe

W stosunku do 2008 r. zmianie uległy stawki oraz progi podatkowe. I tak w 2008 r. były trzy stawki podatkowe: 19,30,40 proc. natomiast od 1 stycznia 2009 r. obowiązującymi są stawki 18 oraz 32 proc. Zmianie uległy również progi podatkowe. Poniżej tabela, w której przedstawione są stawki oraz progi podatkowe.

Tabela 1. Skala podatku dochodowego na 2009 r.

Podstawa obliczenia podatku w złotych		Podatek wynosi
ponad	Do	
	85.528	18% minus kwota zmniejszająca podatek 556 zł 02 gr
85.528		14.839 zł 02 gr + 32% nadwyżki ponad 85.528 zł

Podstawa prawna: art. 27 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, w brzmieniu nadanym przez art. 1 pkt 28 lit. A) w związku z art. 22 pkt 3 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 217, poz. 1588).

Koszty uzyskania przychodu

W 2009 r. koszty uzyskania przychodów z tytułu stosunku służbowego, stosunku pracy, spółdzielczego stosunku pracy oraz pracy nakładczej przedstawiają się następująco:

1. W przypadku, gdy podatnik uzyskuje przychody z tytułu jednego stosunku służbowego, stosunku pracy, spółdzielczego stosunku pracy oraz pracy nakładczej, wynosić będą 111 zł 25 gr. miesięcznie, a za rok podatkowy nie więcej niż 1 335 zł.,

2. W przypadku, gdy podatnik uzyskuje przychody równocześnie z tytułu więcej niż jednego stosunku służbowego, stosunku pracy, spółdzielczego stosunku pracy oraz pracy nakładczej nie będą przekroczyć łącznie 2 002 zł 05 gr. za rok podatkowy,

3. W przypadku, gdy miejsce stałego lub czasowego zamieszkania podatnika jest położone poza miejscowością, w której znajduje się zakład pracy, a podatnik nie uzyskuje dodatku za rozłąkę wynosić będą 139 zł 06 gr. miesięcznie, a za rok podatkowy łącznie nie więcej niż 1 668 zł 72 gr.,

4. W przypadku, gdy podatnik uzyskuje przychody równocześnie z tytułu więcej niż jednego stosunku służbowego, stosunku pracy, spółdzielczego stosunku pracy oraz pracy nakładczej, a miejsce stałego lub czasowego zamieszkania podatnika jest położone poza miejscowością, w której znajduje się zakład pracy, a podatnik nie uzyskuje dodatku za rozłąkę nie będą przekroczyć łącznie 2 502 zł 56 gr. za rok podatkowy.

Poniżej tabela, w której przedstawiona jest wysokość kosztów uzyskania przychodów w przypadku uzyskania przychodów z jednego lub kilku tytułów oraz podwyższonymi kosztami ponoszonymi w związku z dojazdem do pracy.

Koszty uzyskania przychodu obowiązujące w 2009 r.

Z jednego stosunku pracy	Miesięcznie	111 zł 25 gr
	Rocznie	1.335 zł
Z kilku stosunków pracy	Nie może przekroczyć rocznie	2.002 zł 05 gr
Z jednego stosunku pracy dla dojeżdżających	Miesięcznie	139 zł 06 gr
	Rocznie	1.668 zł 72 gr
Z kilku stosunków pracy dla dojeżdżających	Nie może przekroczyć rocznie	2.502 zł 56 gr

Roczny dochód niepowodujący obowiązku zapłaty podatku w 2009 r

Miesięczna oraz roczna kwota zmniejszająca podatek. Roczny dochód niepowodujący obowiązku zapłaty podatku.

Kwota zmniejszająca podatek	Miesięczna	46 zł 33 gr
	Roczna	556 zł 02 gr
Roczny dochód niepowodujący obowiązku zapłaty podatku		3.091 zł

Wysokość minimalnego wynagrodzenia

Trójstronna Komisja do Spraw Społeczno-Gospodarczych ustaliła wysokość minimalnej pensji w 2009 od dnia 1 stycznia 2009 r. na poziomie 1276 zł

Minimalne wynagrodzenie za pracę w latach 2006 – 2009

Lp.	Rok	Kwota minimalnego wynagrodzenia w zł
1	2006	899,10
2	2007	936
3	2008	1.126
4	2009	1.276

Kwoty przychodu

Na podstawie art. 104 ust. 10 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2004 r. nr 39, poz. 353 z późn. zm.¹⁾) ogłasza się, że od 1 grudnia 2008 r. kwota przychodu odpowiada:

1) 70 proc. przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za III kwartał 2008 r. – wynosi 2078,00 zł

2) 130 proc. przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za III kwartał 2008 r. – wynosi 3859,20 zł

Omówienie zmian w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych obowiązujących w 2009 r. w zakresie wybranych ulg

Ulgą na dzieci

1 stycznia 2009 r. weszły przepisy znowelizowanej ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych zmieniające zasady korzystania z ulgi na dzieci. Rozszerzono zakres możliwości korzystania z tej ulgi również na rodziny zastępcze oraz opiekunów prawnych.

Z ulgi na dzieci podatnik ma prawo skorzystać na dziecko, w stosunku do którego w roku podatkowym: sprawował władzę rodzicielską, pełnił funkcję opiekuna prawnego, jeżeli dziecko z nim zamieszkiwało, sprawował opiekę poprzez pełnienie funkcji rodziny zastępczej na podstawie orzeczenia sądu lub umowy zawartej ze starostą.

Zmianie ulegnie również kwota ulgi (limit), która w rozliczeniu za rok 2009 wynosić będzie na każde dziecko 1112,04 zł.

Ustawodawca wprowadził również nowe zasady rozliczania ulgi za 2009r. Zgodnie z tymi zasadami odliczenie będzie proporcjonalne do liczby miesięcy, w których sprawowano opiekę nad dzieckiem.

Nowością jest również wprowadzony nowelizacją ustawy o PIT obowiązek dokumentowania faktu posiadania dziecka objętego ulgą. Odliczenia dokonywać będziemy w zeznaniu, podając liczbę dzieci i ich numery PESEL, a w przypadku braku tych numerów – imiona, nazwiska oraz daty urodzenia dzieci. Na żądanie organów podatkowych lub organów kontroli skarbowej, podatnik będzie zobowiązany przedstawić zaświadczenia, oświadczenia oraz inne dowody niezbędne do ustalenia prawa do odliczenia, w szczególności: odpis aktu urodzenia dziecka, zaświadczenie sądu rodzinnego o ustaleniu opiekuna prawnego dziecka, odpis orzeczenia sądu o ustaleniu rodziny zastępczej lub umowę zawartą między rodziną zastępczą a starostą, zaświadczenie o uczęszczaniu pełnoletniego dziecka do szkoły.

Zwolnienia od podatku dochodowego

Od 1 stycznia 2009 r. rozszerzono katalog zwolnień od podatku dochodowego od osób fizycznych między innymi w zakresie:

1. Świadczeń otrzymanych z tytułu jednorazowej pomocy materialnej finansowanej ze środków budżetu państwa lub jednostek samorządu terytorialnego w związku z zaistniałym zdarzeniem losowym.

2. Kwoty stanowiącej zwrot kosztów z tytułu opieki nad dzieckiem lub osobą zależną, otrzymane na podstawie przepisów odrębnych ustaw lub przepisów wykonawczych do tych ustaw, finansowane z budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, Funduszu Pracy lub z budżetu Unii Europejskiej.

3. Przychody posłów wybranych w Rzeczypospolitej Polskiej do Parlamentu Europejskiego na pokrycie kosztów związanych z wykonywaniem przez nich mandatu posła.

4. Odszkodowań otrzymanych na podstawie przepisów prawa geologicznego i górniczego.

1 procent podatku

Dodatkowym rozwiązaniem dla podatników, którzy chcą przekazać 1 proc. swojego podatku na organizację pożytku publicznego jest możliwość wskazania organizacji również w korekcie zeznania, jeżeli korekta została dokonana w ciągu dwóch miesięcy od upływu terminu dla złożenia zeznania podatkowego. Warunkiem przekazania danej kwoty jest zapłata w pełnej wysokości podatku należnego stanowiącego podstawę obliczenia kwoty, która ma być przekazana na rzecz organizacji pożytku publicznego, nie później niż w terminie dwóch miesięcy od upływu terminu dla złożenia zeznania podatkowego. Organizacja pożytku publicznego otrzyma również imię, nazwisko i adres podatnika oraz wysokość kwoty przekazanej na rzecz organizacji, jeżeli podatnik wyrazi na to zgodę w zeznaniu podatkowym lub korekcie zeznania.

Ulgą odsetkowa

W Monitorze Polskim opublikowano obwieszczenie ministra finansów z 8 grudnia 2008 r. w sprawie wysokości ogólnej kwoty odliczeń wydatków na cele mieszkaniowe (M.P. nr 95, poz. 822). W 2009 roku wysokość kwoty stanowiącej podstawę określenia przysługującej kwoty odliczeń od podstawy obliczenia podatku z tytułu wydatków na inwestycje mające na celu zaspokojenie własnych potrzeb mieszkaniowych (tzw. ulga odsetkowa) nie może przekroczyć 243.460 zł. W rozliczeniu za 2008 r. obowiązuje limit w wysokości 212.870 zł. □

Zmiany w prawie pracy

Prawodawca przed końcem ubiegłego roku dokonał znaczącej zmiany przepisów prawa pracy. Ustawą podpisaną przez Prezydenta RP 23 grudnia minionego roku, poszerzono między innymi uprawnienia pracowników – rodziców.

Wprowadzono nowe przepisy, które ustanowiły rozwiązania dotąd nieznanne polskiemu prawu, jak i zmodyfikowano już obowiązujące. Na pierwszym miejscu, z uwagi na ich praktyczne znaczenie, trzeba wymienić te ostatnie. Ustawodawca wydłużył, bowiem znacząco długość urlopu macierzyńskiego.

Od 1 stycznia br., pracownicy przysługuje dłuższy urlop macierzyński:

20 tygodni w przypadku urodzenia jednego dziecka, 31 tygodni dla dwojga dzieci, 33 tygodni dla trojga dzieci, 35 tygodni dla czworga dzieci oraz 37 tygodni w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie.

Rozstrzygnięto przy tym, iż prawo do wydłużonego w ten sposób urlopu macierzyńskiego mają również korzystające z takich urlopów w dniu wejścia w życie tej ustawy.

Nową instytucją w prawie pracy, wprowadzoną powyższą ustawą, jest dodatkowy urlop macierzyński udzielany na pisemny wniosek pracownicy – matki. Wniosek taki musi być złożony bezpośrednio po zakończeniu obligatoryjnego urlopu macierzyńskiego. Powinien być też przedstawiony pracodawcy na 7 dni przed rozpoczęciem tego urlopu. Z takiego urlopu kobieta może skorzystać, ale nie musi. Maksymalnie może on trwać do 6 tygodni w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie i do 8 tygodni w pozostałych przypadkach. Może on być, zgodnie w wolą ustawodawcy, udzielony tylko jednorazowo i w tygodniach. Nie ma zatem możliwości dzielenia go na części. Dość interesującym rozwiązaniem jest

wprowadzona możliwość dla korzystającej z dodatkowego urlopu macierzyńskiego łączenia tego urlopu z wykonywaniem pracy u pracodawcy. Zastrzeżenie jest takie, że praca ta nie może być wykonywana w wymiarze wyższym niż połowa pełnego wymiaru czasu pracy. W takim przypadku dodatkowego urlopu macierzyńskiego udziela się na pozostałą część dobowego wymiaru czasu pracy.

Istotnym i nowym rozwiązaniem dla pracowników – rodziców jest urlop ojcowski. Pracownik – ojciec wychowujący dziecko ma prawo do takiego urlopu w wymiarze 2 tygodni.

Prawo takie przysługuje mu jednak tylko do momentu ukończenia przez dziecko 12 miesiąca życia. Urlopu tego także udziela się na pisemny wniosek pracownika, który należy przedstawić pracodawcy nie później niż 7 na dni przed jego rozpoczęciem. Można jeszcze przy tym wspomnieć o nowym brzmieniu przepisów regulujących przypadki, kiedy pracownik przyjmuje dziecko na wychowanie i wystąpił do sądu opiekuńczego z wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie przysposobienia dziecka lub przyjął dziecko na wychowanie jako rodzina zastępcza, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem. Nabywa on w takim przypadku prawo do urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego w wymiarze odpowiednio jak przy porodzie: 1) 20 tygodni w przypadku przyjęcia jednego dziecka, 2) 31 tygodni w przypadku jednoczesnego przyjęcia dwojga dzieci, 3) 33 tygodni w przypadku jednoczesnego przyjęcia trojga dzieci, 4) 35 tygodni w przypadku jednoczesnego przyjęcia czworga dzieci, 5) 37 tygodni w przypadku jednoczesnego przyjęcia pięciorga i więcej dzieci. Uprawnienie to jest aktualne do ukończenia przez dziecko 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia 10 roku życia. □